

Broj:

Podgorica, 16.09.2024. godine

Na osnovu člana 20f stav 1 tačka 5 Zakona o zaštiti konkurencije („Sl. list CG“, br. 44/12, 13/18 i 145/21) člana 14 stav 3 Zakona o kontroli državne pomoći („Sl. list CG“, br. 12/18) i člana 18 Zakona o upravnom postupku („Sl. list CG“, br. 56/14, 20/15, 40/16 i 37/17), u postupku pokrenutom po zahtjevu podnijetom od strane Ministarstva pomorstva, a na osnovu Prijedloga direktora Agencije za zaštitu konkurencije, na sjednici održanoj 16.09.2024. godine, donosi

RJEŠENJE

Dodjela sredstava od strane Ministarstva pomorstva kompaniji „The Ocean Race 1973 S.L.“ za organizovanje Evropskog događaja u offshore jedrenju „The Ocean Race Europe“ i za organizaciju projekta „The Ocean Race Summit“ ne predstavlja državnu pomoć, shodno Zakonu o kontroli državne pomoći.

OBRAZLOŽENJE

Zahtjev

Ministarstvo pomorstva (u daljem tekstu: „Ministarstvo“), obratilo se Agenciji za zaštitu konkurencije (u daljem tekstu: „Agencija“) Zahtjevom br. 05-345/24-6180/9 od 09.08.2024. godine (zaveden u Agenciji pod br. 05-430/24-434/1 od 09.08.2024. godine) za mišljenje u vezi sa učešćem Crne Gore u organizovanju „Ocean Race Europe“ događaja.

U prilogu inicijalnog akta, dostavljen je Obrazac 1 Prijave državne pomoći, u kojoj se u bitnom navodi da je korisnik pomoći kompanija „The Ocean Race 1973 S.L.“ (u daljem tekstu: „Kompanija“), da ista broji 23 zaposlena, da je ukupni godišnji promet u prošloj godini 22.685.922 eura. Dalje, navodi se da je sjedište Kompanije na adresi Mulelle no 10 Levante, Puerto de Alicante, 03001 Alikante, Španija, da je društvo u 100% vlasništvu kompanije „Atlant Ocean Racing AB“. Mjera pomoći se odnosi na specifični sektor – organizaciju sportskih događaja. U Prijavi se takođe navodi da Kompanija nije u finansijskim poteškoćama, shodno propisima o državnoj pomoći, da ne postoje neizvršeni nalozi za povraćaj državne pomoći. Ministarstvo dalje navodi da je shodno članu 6 stav 1 tačka 1 i 3 Zakona o kontroli državne pomoći (u daljem tekstu: „Zakon“), ista moguća ukoliko je cilj unapređenje ekonomskog razvoja Crne Gore, kao i unapređenje razvoja regiona ili jedinice lokalne samouprave ili unapređenje razvoja određenih privrednih djelatnosti, ako se time značajno ne utiče na tržišne uslove i konkurenciju na tržištu.

S tim u vezi, u slučaju “The Ocean Race Europe”, pomoć je neophodna kako bi se prevazišli postojeći tržišni nedostaci u pogledu infrastrukture i međunarodne prepoznatljivosti Crne Gore. Ova pomoć omogućava zemlji da se pozicionira kao destinacija za visoko profilne međunarodne sportske događaje, što je ključno za dugoročni ekonomski razvoj, posebno u turizmu i povezanim sektorima. Organizacija ovakvog događaja, uz podršku države, doprinosi jačanju privrede kroz povećanje turizma, zapošljavanje, i razvoj infrastrukture, dok istovremeno promovira Crnu Goru na globalnoj sceni. Ovaj događaj također pomaže u očuvanju i promociji bogatog pomorskog nasljeđa Crne Gore, što je direktno u skladu sa ciljevima očuvanja kulturnog i historijskog nasljeđa navedenim u istom Zakonu.

Dalje, u prijavi je navedeno da se radi o individualnoj pomoći koja će biti isplaćivana u tranšama i to: dvije u 2024. godini, četiri u 2025. godini i jedna u 2026. godini. Glavni cilj pomoći je regionalni razvoj, dok je planirana dodjela pomoći direktnom uplatom bespovratnih sredstava u iznosu od 5,25 miliona eura. U prijavi, dalje se navodi da je pomoć neophodna jer omogućava prevazilaženje specifičnih tržišnih nedostataka s kojima se zemlja suočava. Crna Gora, uprkos svom bogatom pomorskom nasljeđu i prirodnim ljepotama, nema dovoljno razvijenu infrastrukturu i finansijske kapacitete da samostalno privuče i organizuje ovako prestižan međunarodni događaj. Dalje Ministarstvo navodi da je planirana pomoć srazmjerna jer je osmišljena tako da postigne definisane ciljeve s minimalnim potrebnim iznosom sredstava. Iznos pomoći je pažljivo procijenjen kako bi se osiguralo da je dovoljan za postizanje ciljeva, poput promocije Crne Gore i podrške održivom razvoju, dok je istovremeno sveden na minimum kako bi se izbjeglo prekomjerno opterećenje budžeta i distorzija tržišta. Ministarstvo dalje navodi da je pomoć raspoređena kroz faze, što omogućava kontrolu i prilagodbu iznosa prema potrebama, čime se osigurava efikasna upotreba sredstava bez narušavanja konkurencije koja, napominju, ne postoji za predmetno takmičenje, uzevši u obzir činjenicu da se radi o unikatnom takmičenju iz oblasti nautike npr. kao što Olimpijske igre koje nemaju konkurenciju u svom takmičenju shodno strukturi, tradiciji i brendingu.

Dalje, u prijavi se navodi da uzimajući u obzir činjenicu da se radi o događaju koji nema konkurenciju jer je unikatna, kako u Evropi tako i ostatku svijeta, negativni uticaj na konkurenciju ne postoji, dok sa druge strane pozitivni efekti mjere pomoći uključuju sljedeće:

1. **Promocija održivog razvoja:** The Ocean Race Europe promovira održivi razvoj i podiže svijest o važnosti očuvanja okoline, što ima dugoročne pozitivne učinke na društvo i okolinu;
2. **Ekonomski benefiti:** Predviđa se značajan pozitivan uticaj na BDP Crne Gore, sa ekonomskim efektima u iznosu od 15 miliona eura. Ova investicija može pokrenuti dodatni razvoj turizma, poboljšati infrastrukturu i povećati međunarodnu vidljivost Crne Gore, po uzoru na njemački Kil i španski Alikante.
3. **Razvoj lokalne zajednice:** Događaj može poslužiti kao katalizator za transformativne promjene u Boki Kotorskoj i šire, uključujući unapređenje lokalne infrastrukture, edukaciju i uključivanje lokalne zajednice u globalne inicijative.

- 4. Jačanje evropskog identiteta:** Učešće u ovakvom prestižnom događaju jača evropski identitet Crne Gore, promovišući je kao ključnog igrača u međunarodnim sportskim i ekološkim inicijativama.

Takođe, elektronskim putem od strane Ministarstva, Agenciji je dostavljena i Informacija Vladi Crne Gore o predmetnom projektu. U sklopu navedene informacije se nalazi i Nacrt predugovora između Kompanije i Vlade Crne Gore, o regulisanju međusobnih obaveza strana u organizovanju „Ocean Race Europe“ događaja. Dalje, u prilogu inicijalnog akta dostavljen je i dokument Kompanije, po nazivom „Principi opravdanja zakonodavstva EU za direktnu dodjelu za zaustavljanje „The Ocean Race“ u Crnoj Gori 2025. godine“. U ovom dokumentu se u kratkim crtama opisuje pravna priroda zajedničke organizacije predmetnog događaja od strane Kompanije i države domaćina.

Nakon uvida u inicijalni zahtjev, Agencija je utvrdila da prijava pomoći nije potpuna, stoga se obratila Ministarstvu Aktom broj: 05-430/24-434/3, dana 30. avgusta 2024. godine sa Zahtjevom za dopunu dokumentacije u vezi sa organizacijom "Ocean Race Europe" događaja. Agencija je, zahtjevom za dopunu naznačila da je neophodno dostaviti "Test subjekta u tržišnoj ekonomiji" (MEO test), kako bi se utvrdilo da li predmetni projekat može obezbijediti ekonomsku korist državi Crnoj Gori ili isti spada u kategoriju državne pomoći.

Ministarstvo pomorstva je tim povodom angažovalo projektni tim sa Univerziteta Crne Gore, odnosno sa Ekonomskog fakulteta u Podgorici, u svrhu izrade studije „Test subjekta u tržišnoj ekonomiji – Ocean Race Europe“. Dopuna zahtjeva, koja uključuje navedenu studiju, dostavljena je od strane Ministarstva Agenciji dana 13.09.2024. godine, zavedena pod brojem: 05-430/24-434/4.

Događaj „Ocean Race Europe“

Uvidom u predmetnu dokumentaciju, Agencija je utvrdila da je "The Ocean Race Europe" događaj u evropskom offshore jedrenju, poznat po širokoj medijskoj pokrivenosti i uključuje i međunarodno priznati obrazovni program o okeanu, usmjeren na edukaciju lokalnih zajednica, škola i učesnika o očuvanju mora i ekosistema (uključujući samit). The Ocean Race teži ka podizanju svijesti o životnoj sredini i akciji, spajajući sport jedrenja i zaštitu zdravlja okeana, restauraciju i zalaganje za inherentna prava okeana. Događaj uključuje visokotehnološku klasu "Imoca 60", poznatu po svojoj brzini i vizuelno atraktivnom nastupu. The Ocean Race Europe ima za cilj korišćenje sporta kao sredstva za dugoročni održivi razvoj. Finale ovog događaja će istaknuti pomorsko nasljeđe Crne Gore i njen evropski identitet, služeći i kao katalizator za održive transformativne promjene u Boki Kotorskoj i Crnoj Gori¹. Međunarodna trka pod nazivom „TORE2025“ planirana je za kraj ljeta 2025. godine, sa startom na Baltiku i završetkom trke na Mediteranu, uz pet stajališta na toj ruti.

¹ Vlada Crne Gore - Komisija za ekonomsku politiku i finansijski sistem.

Prema dokumentaciji koja je dostavljena Agenciji, u nastavku se navodi nekoliko oblasti od posebnog interesa kada je u pitanju organizovanje predmetnog događaja:

- *Održivost*: „The Ocean Race Europe 2025“ je događaj organizovan prema najvišim mogućim standardima održivosti. Kao takav, može poslužiti kao platforma za uvođenje trajnih praksi održivosti u turizam i pomorsku industriju, kao i šire, u Bokokotorskom zalivu i Crnoj Gori.
- *Obrazovanje i mogućnosti*: Program učenja The Ocean Race je međunarodno priznat obrazovni program o okeanu, koji koristi privlačnost trke. Ovaj program pruža osnovu za edukaciju lokalnih zajednica, škola i učesnika o zaštiti mora i očuvanju prirodnih resursa.
- *Ekonomski prosperitet*: Finale The Ocean Race Europe i njegova međunarodna prepoznatljivost pružaju prilike za podsticanje inovativnih i održivih poslovnih praksi, stvaranje radnih mjesta, širenje poslovnih mreža za lokalne preduzetnike, privlačenje posjetilaca i investitora, te stvaranje prilika za lokalne dobavljače i sektor ugostiteljstva.
- *Regionalna saradnja*: Finale The Ocean Race Europe predstavlja priliku za jačanje veza sa susjednim regionima Italije, Hrvatske, Bosne i Hercegovine, Srbije, Kosova i Albanije, stvarajući partnerstva koja nadilaze sam događaj.
- *Nasljeđe izvrsnosti*: Finale The Ocean Race Europe ostavlja dugotrajan trag izvrsnosti, postavljajući novi standard za buduće regionalne događaje koji su održivo vođeni u renomiranoj destinaciji za jedrenje i druge sportove, turizam i održive prakse.

Dodatno, iz dostavljene dokumentacije proizilazi da će se odnos između ugovornih strana definisati na takav način da The Ocean Race želi da dodijeli, a Zemlja domaćin želi da dobije, prava za organizaciju zaustavljanja trke, prema uslovima koji će biti dogovoreni između strana. The Ocean Race dodjeljuje prava za organizaciju finala 2. izdanja The Ocean Race Europe na dogovorenom mjestu koje se nalazi u Gradu/Regionu i da formalizuje dugoročnu saradnju do 2026. godine, uključujući The Ocean Race Summit i druge aktivnosti u okviru programa Trka za okean.

OCJENA

Shodno odredbi člana 2 Zakona o kontroli državne pomoći, državna pomoć definiše se kao:

1. finansijska pomoć koja se direktno ili indirektno dodjeljuje iz javnih sredstava, Odlukom Vlade Crne Gore, Odlukom nadležnog organa državne Uprave ili nadležnog organa lokalne samouprave, uključujući fondove Evropske unije i druge javne fondove;
2. pomoć koja se dodjeljuje korisnicima koji obavljaju privrednu djelatnost, čime se dovode u povoljniji položaj u odnosu na druge učesnike na tržištu;
3. finansijska pomoć koja se ne pruža privrednim društvima pod istim uslovima, ili se pruža selektivno privrednim društvima na osnovu veličine privrednog društva, vrste djelatnosti, mjesta poslovanja ili mjesta registracije privrednog društva, ili je namijenjena jednom privrednom društvu; i
4. pomoć koja ugrožava ili može da ugrozi konkurenciju i utiče ili može da utiče na trgovinu između Crne Gore i drugih država, suprotno potvrđenim međunarodnim ugovorima.

Da bi postojala državna pomoć moraju kumulativno biti ispunjena sva četiri uslova iz člana 2 Zakona o kontroli državne pomoći.

Agencija je cijenila prvi uslov za postojanje državne pomoći koji definiše da je neophodno da se radi o javnim sredstvima, koja se direktno ili indirektno dodjeljuju od strane države. Uvidom u dostavljenu dokumentaciju utvrđeno je da planirana direktna dodjela sredstava iz Budžeta Crne Gore, s toga se radi o javnim sredstvima. Planirana je dodjela ukupno 5,25 miliona eura, u ukupno sedam tranši.

Drugi uslov za postojanje državne pomoći definiše se kao pomoć koja se dodjeljuje korisnicima koji obavljaju privrednu djelatnost, čime se dovode u povoljniji položaj u odnosu na druge učesnike na tržištu. Iz predmetne dokumentacije, Agencija zaključuje da kompanija "The Ocean Race 1973 S.L." obavlja privrednu djelatnost, što znači da može steći prednost u odnosu na druge učesnike na tržištu.

S tim u vezi, a kako bi se utvrdilo da li je Kompanija stekla prednost u predmetnom slučaju, Agencija je analizirala odredbe Obavještenja Komisije (EU) o pojmu državne pomoći iz člana 107 stav 1 Ugovora o funkcionisanju Evropske unije (2016/C 262/01), koje se u Crnoj Gori primjenjuje kao Prilog 2f Pravilnika o listi pravila državne pomoći („Sl. list CG", br. 35/14, 2/15, 38/15, 20/16, 33/20, 38/20, 53/20, 98/20, 130/20, 107/21, 131/21, 15/22, 52/22, 34/23, 57/23, 115/23 i 26/24), a kojim se razjašnjava shvatanje člana 107 stav 1 Ugovora o funkcionisanju Evropske unije, kako ga tumači Sud pravde Evropske unije i Opšti sud, u Odjeljku 4.2. sadrži pravila koja se odnose na test subjekta u tržišnoj ekonomiji.

Naime, da bi se utvrdilo predstavlja li investicija javnog organa državnu pomoć potrebno je ocijeniti da li bi, u sličnim okolnostima, privatni investitor uporedive veličine koji djeluje u uobičajenim uslovima tržišne ekonomije bio podstaknut da izvrši predmetnu investiciju. Moraju se osigurati dokazi koji ukazuju na to da je odluka za izvršavanje transakcije, u tom trenutku, donešena na osnovu ekonomskih procjena uporedivih s onima koje bi, u sličnim okolnostima, razuman privatni subjekat (sa karakteristikama sličnim onima predmetnog državnog organa) izvršio radi utvrđivanja profitabilnosti transakcije ili ekonomskih prednosti. Tehnički nivo takve procjene ex ante može varirati zavisno od složenosti predmetne transakcije i vrijednosti uključene imovine, robe ili usluga. Obično takve procjene ex ante treba obavljati uz podršku stručnjaka s odgovarajućim vještinama i iskustvom. Takve procjene uvijek treba zasnivati na objektivnim kriterijumima i na njih ne treba da utiču razmatranja politika. Procjene nezavisnih stručnjaka mogu osigurati dodatnu potvrdu vjerodostojnosti procjene.

Shodno tački 74. Obavještenja, ekonomske transakcije koje izvršava javni organ (uključujući javne preduzetnike) ne dodjeljuju prednost svojim protivstrankama i stoga ne predstavljaju pomoć, ako se izvršavaju u skladu s uobičajenima tržišnim uslovima.

Sudovi Unije razvili su „načelo investitora u tržišnoj ekonomiji“ da bi utvrdili prisutnost državne pomoći u slučajevima javnih investicija: da bi se utvrdilo predstavlja li investicija javnog organa državnu pomoć potrebno je ocijeniti bi li, u sličnim okolnostima, privatni investitor uporedive veličine koji djeluje u uobičajenim uslovima tržišne ekonomije bio podstaknut da izvrši predmetnu investiciju. Imajući u vidu navedeno, Agencija

je i zahtijevala dopunu inicijalnog zahtjeva od strane Ministarstva, kojom je traženo da se dostave dokazi koji potkrepljuju činjenicu da država u ovom slučaju postupa kao investitor, pod tržišnim uslovima.

S tim u vezi, Ministarstvo je, postupajući po zahtjevu za dopunu dokumentacije, angažovalo projektni tim sa Univerziteta Crne Gore, odnosno sa Ekonomskog fakulteta u Podgorici, u svrhu izrade studije „Test subjekta u tržišnoj ekonomiji – Ocean Race Europe”, te dostavilo traženu dokumentaciju.

Studija Ekonomskog fakulteta Univerziteta Crne Gore – Test subjekta u tržišnoj ekonomiji

Ekonomski fakultet u uvodnom dijelu studije navodi da je cilj njene izrade utvrđivanje da li je ispunjeno načelo investitora u tržišnoj ekonomiji. Dalje se navodi da je Projektni zadatak usklađen sa važećom pravnom legislativom na nacionalnom i nadnacionalnom nivou, kojima su na direktan i indirektan način propisani sastavni elementi testa tržišnog subjekta, odnosno načini na koje država može investirati budžetska sredstva, ponašajući se kao racionalni privredni subjekt u savremenoj tržišnoj ekonomiji.

U Studiji, Ekonomski fakultet pravilno zaključuje da, obzirom da je riječ o plasmanu budžetskih sredstava na pari passu osnovama svojevrsnog javno-privatnog partnerstva, test tržišnog subjekta, treba sprovesti iz ugla države koja se javlja kao investitor u projektu organizacije međunarodne sportske manifestacije.

Studija je strukturirana u pet tematskih cjelina i to:

- normativna analiza regulatornog i pravnog okvira kojima je definisana predmetna oblast u pogledu nacionalnog zakonodavstva i legislative Evropske unije;
- analiza “Ocean race Europe” događaja uključujući ciljeve, namjeru projekta i sve druge relevantne informacije koje su dostupne od strane organizatora;
- sprovođenja testa tržišnog subjekta koji sadrži sljedeće elemente:
 1. provjeru jednakih uslova za javne i privatne subjekte (pari passu, javno-privatno partnerstvo);
 2. komparativnu analizu: transakcija se procjenjuje u odnosu na uslove pod kojima su uporedive poslove obavljali privatni subjekti u uporedivim okolnostima;
 3. povraćaj ulaganja se upoređuje sa očekivanim normalnim tržišnim prinosom kroz primjenu metodologije interne stope prinosa (IRR) i neto sadašnje vrijednosti (NPV).
- sagledavanje cjelokupnog šireg ekonomskog i društvenog konteksta kao i efekte koje bi investicija države u organizaciju “Ocean race Europe” događaja imala na prihode državnog budžeta i jedinica lokalnih samouprava u okviru Bokokotorskog zaliva.

U svrhu dodatne elaboracije prethodno navedenog zaključka izvršena analiza raspolaganja javnim sredstvima gdje transakciju sprovode podjednako javna i privatna lica je pokazala sljedeće:

- Na bazi navedenih obaveza ugovornih strana u pogledu obavljanja transakcija na principu pari passu, dobijen je pozitivan odgovor na inicijalno postavljene zahtjeve;

- Intervencija države i privatnog subjekta će se odvijati na paritetnoj osnovi u isto vrijeme;
- Dinamika plaćanja je definisana na način da prati dinamiku realizacije cjelokupne sportske manifestacije.
- Pravilnikom definisana intervencija privatnog subjekta jeste suštinskog, a ne simboličnog karaktera, jer se bez njihovog ulaganja događaj ne može realizovati na željeni način.

U studiji se dalje navodi, da bi se utvrdilo da li je transakcija u skladu sa tržišnim uslovima, napravljena je i komparativna analiza u smislu uslova pod kojim bi uporedivi privatni subjekti u uporedivim situacijama, investirali novčana sredstva. Obzirom da je riječ o specifičnom vidu događaja, organizaciji jedriličarske trke, autori su uzeli u obzir ekonomske performanse registrovane na prethodno organizovanim Ocean Race trkama u Španiji i Danskoj, dok su za kvantitativnu i finansijsku analizu korišteni i iz trka organizovanih u Italiji i Brazilu.

Analiza povraćaja ulaganja je upoređenja sa očekivanim normalnim tržišnim prinosom, gdje je korištena opšte prihvaćena standardna metodologija za određivanje profitabilnosti investicija koja obuhvata izračunavanje interne stope prinosa (IRR), neto sadašnje vrijednosti (NPV) i povrata na investiciju (ROI). Analizirani su potencijalni prihodi koji se mogu ostvariti kroz finale The Ocean Race Europe 2025 u Boki Kotorskoj, prisustvo na stajalištima The Ocean Race Europe 2025 i partner programa "Race for the Ocean" za period 2024–2026 godine.

Koristeći vrlo konzervativne procjene i upoređujući organizaciju događaja "The Ocean Race" u Crnoj Gori sa manjim destinacijama gdje je prethodno organizovana trka, očekuje se da će tokom 4 dana ukupan broj posjetilaca iznositi 96 hiljada i da će 40% potrošnje posjetilaca biti povezano sa ovim događajem, što će sumarno posmatrano uz sprovedenu korekciju za inflaciju u 2025. godini, generisati ukupan efekat na BDP u iznosu od 4.139.254 eura. Takođe, imajući u vidu strukturu noćenja u Crnoj Gori pretpostavka je da će 70% posjetilaca biti strani turisti što će generisati dodatnih 69.400 noćenja. Pored ovoga, ostvariće se i značajan broj noćenja za organizaciju drugih povezanih događaja, pa je očekivani efekat na BDP 7.484.550 eura, s to ukupno daje efekat od 11.623.804 eura. Analizirano je planirano učesće izvornih prihoda centralnog budžeta u 2025. godini, pa se po tom osnovu očekuje prihod od 4.219.441 eura (učesće u BDP-u 36,3%), i učesće izvornih prihoda lokalnog budžeta u iznosu od 598.814 eura (učesće u BDP-u 5,1%).

Ukupni efekti na prihode državnog i centralnog budžeta po osnovu organizacije Ocean Race Europe su procijenjeni u iznosu od 4.812.255 eura, dok je procjena vrijednosti impresije brenda izvršena u iznosu od 300.000 eura, a medijska vrijednost programa procijenjena u iznosu od 1,5% ukupne vrijednosti, odnosno 3.210.000 eura. Ukupni direktni prihodi po svim osnovama iznose 8.322.255 eura, dok je ukupno ulaganje iznosi 5.250.000 eura. Analiza je pokazala da je neto sadašnja vrijednost projekta (NPV) pozitivna i uz diskontni faktor od 7% iznosi 2.546.151 eura, pa je na osnovu tog indikatora zaključeno da je opravdano investirati sredstva u ovaj projekat. Izračunat je povrat na investiciju (ROI) u iznosu od 59%, dok je interna stopa rentabilnosti projekta (IRR) 79%.

U studiji se zaključuje da se, imajući u vidu sve prethodno navedene indikatore, kao i sprovedeni test subjekta u tržišnoj ekonomiji, može jasno zaključiti da je sa aspekta investicionog potencijala ovaj projekat ekonomski opravdan. Važno je napomenuti da značajan dio potencijalnih prihoda i benefita koji su detaljno predstavljeni kroz sprovedenu analizu u poglavlju 4, a odnose se na širi ekonomski i društveni kontekst, nijesu uključeni u prethodno sprovedeni obračun, pa se očekuje da ukupni pozitivni efekti budu i veći od inicijalno procijenjenih. Ovdje se prvenstveno misli na prihode od sponzorstava, ali i na širi doprinos crnogorskoj ekonomiji kao što je podsticaj razvoju ekonomija lokalnih zajednica, značajne benefite kroz otvaranje novih radnih mjesta, promovisanje politika u skladu sa globalnim ekološkim standardima, pozicioniranje Crne Gore kao važne destinacije za globalne događaje, multiplikativne ekonomske efekte.

Dodatno, kako je članom 19 Zakona propisano da prilikom odlučivanja o pitanjima koja zahtijevaju specijalističko znanje, Agencija može angažovati nezavisnog stručnjaka sa odgovarajućim kvalifikacijama, Agencija je u skladu sa aktivnostima predviđenim IPA projektom pod nazivom „Increasing the capacity of institutions harmonising and implementing of EU acquis in the area of Competitiveness and Innovation“, zatražila izradu preporuka kako da se utvrdi da li ova mjera predstavlja državnu pomoć, a ako jeste državna pomoć, da li je usklađena sa pravilima o državnoj pomoći.

Agenciji je dostavljena preporuka sa mišljenjem, pod nazivom „Advisory note No. 22 on partnership proposal of the Ocean Race“ od septembra 2024. godine, koju je sačinio nezavisni stručnjak iz oblasti državne pomoći, Milan Bumbalek, evidentirana kod Agencije pod br. 05-430/24-434/5 od 13.09.2024. godine. U preporuci se u bitnom zaključuje da ne postoje relevantne odluke Evropske komisije u vezi sa organizacijom međunarodnih trka ili turnira (zajedno sa organizacijom Ocean Race Europe 2025. u drugim državama članicama EU) što navodi na zaključak da predložena mjera ne predstavlja državnu pomoć u smislu člana 107. Ugovora o funkcionisanju Evropske unije. Ovaj zaključak dodatno potkrepljuju i činjenice koje ukazuju da ne postoji tržište za takve događaje, kao i činjenica da je transakcija u skladu sa testom subjekta u tržišnoj ekonomiji.

Zaključak

Kao što je već navedeno, odredba tačke 74. Obavještenja definiše da ekonomske transakcije koje izvršava javni organ ne dodjeljuju prednost svojim protiv strankama i stoga ne predstavljaju pomoć, ako se izvršavaju u skladu s uobičajenima tržišnim uslovima. Ministarstvo je putem Studije dokazalo da država postupa pod uobičajenim tržišnim uslovima, stoga Kompanija „The Ocean Race 1973 S.L.“ neće steći prednost u predmetnom slučaju.

S tim u vezi, Agencija je utvrdila da nije ispunjen drugi uslov iz člana 2 Zakona o kontroli državne pomoći, odnosno da dodjela sredstava od strane Ministarstva pomorstva kompaniji „The Ocean Race 1973 S.L.“ za organizovanje Evropskog događaja u offshore jedrenju „The Ocean Race Europe“ i za organizovanje projekta “The Ocean Race Summit” ne predstavlja državnu pomoć, shodno Zakonu o kontroli državne pomoći.

Agencija nije cijenila potencijalnu dodjelu sredstava za drugu fazu projekta koja uključuje partnerstvo sa timom Montenegro za takmičenja 2025-2027.

Agencija je našla da predmetna mjera ne predstavlja državnu pomoć, a s obzirom da nije nadležna da cijeni opravdanost i ciljeve ulaganja države u pojedinačnim slučajevima, primjenu propisa o budžetu i drugih zakonskih propisa, to je obaveza Ministarstva da se stara o daljem postupku u vezi sa investicijom.

Uputstvo o pravnoj zaštiti: Protiv ovog rješenja može se pokrenuti upravni spor tužbom kod Upravnog suda Crne Gore, u roku od 20 dana od dana prijema ovog rješenja.

PREDSJEDNIK SAVJETA

Dragan Damjanović

Dostavljeno:

- Ministarstvu pomorstva, Rimski trg 46, 81000 Podgorica, Crna Gora,
- u spise predmeta i
- a/a.